

Vlaamse vrienden,

Dat “le ridicule ne tue pas”, dat is vorige zondag eens te meer gebleken in Steenstrate waar IJzerwake-voorzitter Wim De Wit, na jaren in ‘het verborgene’, plots uit de kast kwam als kruisvader tegen het fascisme en de zogenaamde Stasi- en Gestapo-praktijken van het lepers stadsbestuur. Te gek voor woorden, en ik ga er dan ook niet verder op in.

Minder om te lachen vond ik dan weer z’n herhaalde pleidooi voor frontvorming tussen de twee zogenaamde Vlaams-nationale partijen na de verkiezingen van 9 juni volgend jaar, frontvorming met het oog op het afdwingen van Vlaamse onafhankelijkheid.

Ik ben Mgr. De Smedt niet, ga hier niet decreteren op wie er moet of op wie er zeker niet mag gestemd worden op straffe van hel en verdoemenis maar ik wil met jullie wel even 90 jaar terug in de tijd, naar 1933.

Eind januari werd toen Adolf Hitler na veel vijven en zessen benoemd tot rijkskanselier van Duitsland. Dat gebeurde met steun van rechts-conservatieve politici als vice-kanselier von Papen die dacht dat ze dat varkentje wel zouden kunnen wassen en dat die brulboei van een Hitler na enkele maanden als leider van een regering van 11 ministers, waarvan naast hem ‘slechts’ 2 andere nazi’s, al gauw zou piepen als een muis. Waartoe die zelfoverschatting heeft geleid hoef ik jullie niet te vertellen...

Wél wil ik ook nog de rol aanstippen van de Duitse bedrijfswereld die er als de kippen bij was om eieren voor z’n geld te kiezen, in de zin van orde en rust door, onder meer, het inperken van de macht van de vakbonden. Tja, dan huiver je toch wel als je dezer dagen in VOKA-kringen hoort zeggen dat alle partijen die bereid zijn haar sociaal-economisch programma te helpen uitvoeren voor hen op voet van gelijkheid staan...

Een paar maanden later in datzelfde rampjaar, 1933, werd bij ons het VNV opgericht. En ook hier zorgde de naïviteit van de ‘gematigden’ in de partij en in de Vlaamse Beweging, het IJzerbedevaartcomité helaas inbegrepen, voor brokken.

Tegen beter weten in namelijk bleven die ‘gematigden’, op enkele uitzonderingen na, tot het bittere einde geloven dat eendracht macht maakt en dat ze de die-hards wel onder controle zouden kunnen houden. Quod non!

Zo zorgden ze de daaropvolgende jaren ongewild mee voor een vreselijke kladderadatsch die de Vlaamse Beweging op de rand van de afgrond bracht.

Ik wil geen paniek-voetbal spelen - daarvoor verschillen de sociaal-economische omstandigheden en de geo-politieke context te veel van die van toen - maar voorzichtigheid is de moeder van de porseleinkast en met de democratie – zo is gebleken – neem je best geen enkel risico.

Geen alliantie dus met extreem-rechts voor het afdwingen van een onafhankelijkheid die in de geglobaliseerde wereld van vandaag sowieso heel relatief is. En waarvoor er ook in Vlaanderen geen voldoende groot draagvlak is – zelfs Jan Jambon, die ons indertijd samen met Peter De Roover in de ban van de Vlaamse Bewegingskerk sloeg toen we niet onvoorwaardelijk dat fata morgana mee wilden najagen, zelfs hij erkent dat intussen.

Dat betekent allerm minst dat we dan maar verder moeten aanmodderen met de huidige kaduke staatsstructuur, integendeel. We kunnen ons dat echt niet veroorloven als we de welvaart en het welzijn van de Vlamingen niet verder in gedrang gebracht willen zien.

Maar ook voor verdere stappen op dit vlak is het nodig eerst draagvlak te creëren. En dat kan alleen maar als de burger er metterdaad van overtuigd kan worden dat méér Vlaanderen niet enkel op papier maar ook in de realiteit van elke dag leidt tot een beter Vlaanderen.

Tot een sociaal, dus solidair, en inclusief Vlaanderen waarin iedereen meetelt en dat de vele pijnpunten wegwerkt die onze ondervoorzitter aankaatte in z'n inleiding. Of dat daar alvast een ernstige poging toe doet.

Het wegwerken van die pijnpunten wordt hoe dan ook een hele klus. Pasklare oplossingen bestaan in deze niet, maar ook zonder rijkelijk met belastinggeld betaalde studiedienst of dure consultants willen wij alvast het debat erover aangaan, in alle sérieux, wég van de woke/anti-woke slinger die momenteel in beide richtingen te ver aan het doorslaan is.

Uitgangspunt daarbij is onze rotsvaste overtuiging dat de uit de Frontbeweging tijdens en na de Grote Oorlog gekristalliseerde ideeën van vrede, vrijheid en verdraagzaamheid méér dan ooit de wegwijzers zijn naar een beter Vlaanderen in een betere wereld.

Samen dan wel met de door co-leider van de Frontbeweging en gewezen voorzitter van het IJzerbedevaartcomité Hendrik Borginon aangereikte 4de pijler, sociale rechtvaardigheid. Of zoals hij het formuleerde op de 50ste IJzerbedevaart in 1977, waar hij het programma van de Frontbeweging toelichtte – ik citeer: “rechtvaardigheid in een waarachtig democratisch sociaal en economisch beleid”.

Die 4de pijler, naast de drievuldigheid zelfbestuur, nooit meer oorlog en godsvrede, was geen bedenksel van het moment maar een reminiscentie aan wat hij, Borginon dus, in november 1917 samen met Filip De Pillecijn schreef in *Vlaanderens Dageraad aan de IJzer*, een document dat beschouwd mag worden als het programma van de Frontbeweging.

Overigens waarschuwde Borginon tijdens zijn toespraak toen ook uitdrukkelijk voor “gebrek aan inzicht en werkelijkheidszin”, en voor “opbod vanwege radicale maar onwerkelijke stromingen”.

“Zonder idealisme”, zo zei hij, “wordt nooit iets groots tot stand gebracht, maar idealisme in 't ijle, dat geen raakpunten meer heeft met de werkelijkheid en zin voor betrekkelijkheid mist, leidt tot onvruchtbaarheid, vaak toch echte rampen.” Ik zou het vandaag, bijna 50 bedevaarten later, niet beter kunnen zeggen – anders wél, maar zeker niet beter...

Tot nu toe heb ik het, tegen mijn gewoonte in (maar nood breekt wet), vooral gehad over wat wij niet willen, maar om het in voetbaltermen te zeggen: de tegenstander afblokken en de nul houden, da's goed, maar zélf scoren aan de overkant van het veld, da's beter – véél beter.

En het is dat wat we willen doen, waartoe we met onze bescheiden middelen willen bijdragen. Wat ons daarbij in eerste instantie voor ogen staat is een mutatie van onze Vlaamse natie, in al te veel opzichten momenteel een naast- of tegenmekaarleving, naar een échte, héchte samenleving

waarin het goed leven en werken is voor iedereen, jong en oud, ongeacht afkomst, gender, religieuze overtuiging, de identiteitslaag die op een gegeven moment het zwaarst doorweegt en zo verder en zo voort.

Een samenleving waarin 'verdraagzaamheid' zich, om het met de woorden van Johan Leman te zeggen, niet beperkt tot het 'gedogen' van mensen die 'anders' zijn of er een andere mening op na houden maar ook de bereidheid inhoudt de kansen te zien – en te grijpen – om jezelf en de gemeenschap te verrijken met wat 'de anderen' te bieden hebben.

Een samenleving ook die de emancipatie faciliteert van alle burgers individueel. Bieke Purnelle brak in haar video-boodschap specifiek een lans voor het zelfbeschikkingsrecht van de vrouw, en dat was méér dan terecht, maar uiteraard moet dat zelfbeschikkingsrecht voor iedereen gelden. En houdt 'vrijheid' voor ons uiteraard ook zelfbeschikkingsrecht in voor alle volken en eerbiediging van hun soevereiniteit – wereldwijd, van Afrika tot in Amerika zeg maar en van bij de Tibetanen in de Himalaya tot in de woestijn.

“Onze wapens voor vrede: vrijheid en verdraagzaamheid”, dat was het thema van deze bedevaart en Jago Kosolovsky heeft de samenhang tussen die drie klassieke pijlers van onze werking zo schitterend geïllustreerd en daarbij zo duidelijk gemaakt dat uiteindelijk alles staat of valt met rechtvaardigheid – de vierde pijler van Hendrik Borginon – dat ik er niets aan toe te voegen heb en daardoor netjes binnen de mij toegemeten spreektijd kan blijven.

Vrienden, wij hier van Aan de IJzer zijn ons ervan bewust dat we met onze visie op mens en maatschappij, en op hoe het Vlaanderen van morgen er zou moeten uitzien, met de klare taal die we daartoe spreken en de, jawel, radicale keuzes die we daartoe soms maken, wij zijn er ons van bewust dat we in het Vlaanderen van vandaag daarmee stroomopwaarts en tegen de wind in varen.

Maar op het kantelpunt waarop we vandaag staan zijn we het aan de nagedachtenis van de jongens die hier sneuvelden verplicht, vinden wij, om kleur te bekennen. En dus te waarschuwen voor de wolven in schapenvacht en de idealisten met een gebrek aan inzicht en werkelijkheidszin die onder het mom van trouw aan het godsvrede-ideaal opnieuw heilloze allianties gesmeed willen zien.

Over dat godsvrede ideaal sloeg Frans-Jos Verdoodt, onze rots in de branding, daarstraks overigens nagels met koppen, net als over de andere thema's die hij aansneed, of wat had je gedacht...

Vlaamse vrienden,

De tocht zal zwaar zijn, dat beseffen we dus, maar we zijn ervan overtuigd dat we ons met onze opstelling alvast aan de goede kant van de geschiedenis bevinden en dat we, als we de wegwijzers blijven volgen, met jullie steun – waarvoor bij voorbaat dank – ons doel zullen bereiken: een beter Vlaanderen in een betere wereld.

Slottoespraak

Paul De Belder, Voorzitter Aan de IJzer

